

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยการศึกษาประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนเตรียมทหาร ตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของนักเรียนเตรียมทหาร ตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปี3 ที่ดำรงตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา ระดับหัวหน้าหมวด ขึ้นไป และมีความสมัครใจในการให้ข้อมูล จำนวน 17 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ในการเก็บข้อมูล โดยมีแนวคำถามการสัมภาษณ์ (Interview guideline) ในระหว่างการสัมภาษณ์ มีการบันทึกเสียงสัมภาษณ์ด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนเตรียมทหาร ตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา พบประเด็น 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ความยากลำบากที่ต้องเผชิญ

1.1 ความยากลำบากทางกาย

1.2 ความยากลำบากทางจิตใจ

2. ประสบการณ์ของความยากลำบาก
 - 2.1 การเรียนและการฝึกตามหลักสูตร
 - 2.2 ระบบโรงเรียนเตรียมทหาร
3. สิ่งที่ยกงามจากการใช้ชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร
 - 3.1 ความเข้มแข็งทางกาย
 - 3.2 ความอดทนอดกลั้น
 - 3.3 การมีบุคลิกภาพที่ดี
 - 3.4 ความเป็นผู้นำ
 - 3.5 การมีอุดมการณ์
 - 3.6 การมีมิตรภาพ
 - 3.7 การตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว
4. สิ่งที่ช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบาก
 - 4.1 สิ่งที่ช่วยผลักดันภายในตัว
 - 4.1.1 การยอมรับความจริง
 - 4.1.2 การมองโลกแง่ดี
 - 4.1.3 ใจสู้
 - 4.1.4 ความมุ่งมั่นในเป้าหมายที่ตั้งไว้
 - 4.1.5 ความเข้าใจในบทบาททหารตำรวจ
 - 4.2 แหล่งสนับสนุนภายนอก
 - 4.2.1 การสนับสนุนจากครอบครัว
 - 4.2.2 การมีเพื่อนร่วมฝ่าฟัน

อภิปรายผลการวิจัย

ความยากลำบากที่ต้องเผชิญ

จากผลการวิจัย ความยากลำบากที่นักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา ต้องเผชิญตลอดระยะเวลาการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นความยากลำบากที่เกิดขึ้น ทั้งต่อร่างกายและต่อจิตใจ

ความยากลำบากทางกายที่นักเรียนเตรียมทหารต้องเผชิญจากการฝึกปรับปรุงเพิ่มลักษณะทหารช่วงนักเรียนใหม่ ซึ่งเป็นการฝึกอย่างหนัก เหน็ดเหนื่อยยิ่ง สำหรับนักเรียนพลเรือนที่ต้องเปลี่ยนสภาพเป็นนักเรียนทหารฉับพลัน จากเดิมที่ไม่เคยถูกลงโทษมาก่อน แต่ต้องถูกลงโทษอย่างหนักตลอดเวลาในช่วงนักเรียนใหม่ จนบางครั้งรู้สึกหนักเกินกว่าจะทนได้ ทำให้นักเรียน

เตรียมทหารรู้สึกว่าเป็นความยากลำบากทางกายที่ต้องเผชิญ ด้วยการฝึกทางทหารต้องใช้กำลังทางกาย รวมถึงมีการออกกำลังกายเพื่อเพิ่มสมรรถภาพทางกายแก่นักเรียนเตรียมทหารใหม่ สอดคล้องกับ โรงเรียนเตรียมทหาร (2552) ที่มุ่งเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายของนักเรียนเตรียมทหาร ให้มีสุขภาพสมบูรณ์ ร่างกายแข็งแรงไม่เหนื่อยง่าย บางครั้งนักเรียนใหม่อาจถูกส่งลงทัศนศึกษาเมื่อกระทำความผิด ด้วยท่าลงทัศนศึกษาด้วยจำนวนครั้งที่กำหนดไว้ในระเบียบ เช่น การยึดพื้นงอเข้าครั้งหนึ่ง พุงหลัง จึงระยะกลางไม่เกิน 1,500 เมตร เพื่อปรับสภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพให้เปลี่ยนสภาพนักเรียนใหม่จากชีวิตพลเรือนเป็นชีวิตทหารตามลำดับ

ส่วนความยากลำบากทางจิตใจ นักเรียนเตรียมทหารต้องพบกับความยากลำบากทางจิตใจจากการถูกกดดัน โดยเฉพาะช่วงนักเรียนใหม่ ซึ่งจะถูกกดดัน บีบคั้น บังคับจิตใจ ต้องถูกบังคับจำกัดเวลาภายใต้ระเบียบปฏิบัติประจำวันที่กำหนดเวลาการปฏิบัติไว้อย่างเคร่งครัด ทำอะไรก็ไม่สะดวก ไร้อิสระจนสามารถกล่าวได้ว่านักเรียนใหม่มีสิทธิเท่ากับศูนย์ แม้ว่านักเรียนเตรียมทหารจะเป็นผู้ที่สมัครใจและสอบแข่งขันเข้ามาเป็นนักเรียนเตรียมทหาร แต่นักเรียนเตรียมทหารก็รู้สึกที่ต้องเผชิญกับความยากลำบากภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งสอดคล้องกับ ภณิดา ชนวิทยาสัทธกุล (2548) ที่พบว่า แม้เยาวชนผู้ปฏิบัติธรรมส่วนใหญ่จะเต็มใจ มาปฏิบัติธรรม แต่กฎระเบียบที่เคร่งครัดของสถานที่ปฏิบัติธรรม ก็ทำให้เยาวชนผู้ปฏิบัติธรรมบางรายรู้สึกยากลำบากในการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น

2. ประสบการณ์ของความยากลำบาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบประเด็นของประสบการณ์ของความยากลำบาก คือ การเรียนและการฝึกตามหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร รวมถึงระบบของโรงเรียนเตรียมทหาร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเตรียมทหารมีประสบการณ์ความยากลำบากผ่านการเรียนและการฝึกตามหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร ที่กำหนดไว้ว่านักเรียนเตรียมทหารต้องเรียนและฝึกควบคู่กันไปพร้อมๆ กัน เนื้อหาหลักสูตรของการเรียนและการฝึกที่กำหนดในแต่ละชั้นปีก็มีความหนักเบาอย่างน้อยแตกต่างกันตามลำดับชั้นปี ดังนั้น เมื่อประสบการณ์การเรียนและฝึกมีเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับระยะเวลาการศึกษาที่เพิ่มขึ้นในแต่ละชั้นปี ความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนเตรียมทหารก็พัฒนาเติบโตตามขึ้นไปด้วยเช่นกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Kobasa และ Maddi (1977 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่าการพัฒนาความเข้มแข็งอดทนเกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์การเผชิญต่อเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ที่ทำให้บุคคลต้องปรับตัวเพื่อให้ตนเองดำรงชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้แล้ว การที่นักเรียนเตรียมทหารได้มีปฏิสัมพันธ์กับครูอาจารย์ นายทหารนายตำรวจปกครอง ครูฝึก ผ่านการเรียนและการฝึกตามระยะเวลาในแต่ละชั้นปี ก็ทำให้นักเรียนเตรียมทหารได้พัฒนาความเข้มแข็งอดทน ซึ่งสอดคล้องกับ Maddi และ Kobasa

(1991 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่า ลักษณะความเข้มแข็งอดทน สามารถสร้างเสริมได้ตลอดชีวิตจากการปฏิสัมพันธ์กับครู เพื่อนวัยเรียน การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา เจ้านาย เพื่อนร่วมงาน ซึ่งนอกจากนักเรียนเตรียมทหารจะได้สร้างเสริมลักษณะความเข้มแข็งอดทนมาในระยะแรกของชีวิตจากพ่อและแม่ซึ่งเป็นผู้สร้างเสริมลักษณะความเข้มแข็งอดทนนี้แล้ว เมื่อนักเรียนเตรียมทหารได้เข้ามาศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร การมีปฏิสัมพันธ์กับครูอาจารย์ จากการเรียน หรือการมีปฏิสัมพันธ์กับนายทหารนายตำรวจปกครองที่ทำหน้าที่ผู้ฝึก ก็เป็นการสร้างเสริมลักษณะความเข้มแข็งอดทนในระยะต่อมาต่อจากการสร้างเสริมลักษณะความเข้มแข็งอดทนในระยะแรกของชีวิตจากพ่อแม่ การพัฒนาความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนเตรียมทหารจึงพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอตามประสบการณ์ชีวิตที่นักเรียนเตรียมทหารได้พบ ซึ่งสอดคล้องกับ Kobasa และ Maddi (1977 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอตามวิถีชีวิตของแต่ละบุคคล และยังคงสอดคล้องกับ Hegge, Melcher, และ William (1999 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) รวมทั้ง Nicholas และ Leuner (1999 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่พบว่า ประสบการณ์ของบุคคล ก็เป็นปัจจัยที่ช่วยพัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็งอดทนด้วย และ ความเข้มแข็งอดทนสามารถพัฒนาสร้างเสริมได้อย่างต่อเนื่องตามวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ระบบของโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งประกอบด้วย ระบบนักเรียนใหม่ ระบบนักเรียนบังคับบัญชา ระบบอาวุโส ก็มีส่วนต่อการเติบโตของความเข้มแข็งอดทน สอดคล้องกับ Kobasa และ Maddi (1977 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่าการพัฒนาความเข้มแข็งอดทนเกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์การเผชิญต่อเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ที่ทำให้บุคคลต้องปรับตัวเพื่อให้ตนเองดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข เมื่อนักเรียนเตรียมทหารอยู่ภายในระบบของโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งในแต่ละระบบมีสภาพการณ์ที่แตกต่างกันไป การเป็นนักเรียนใหม่ต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดหลายอย่าง และมีข้อกำหนดกฎระเบียบให้ปฏิบัติตามมากมาย การที่นักเรียนใหม่ต้องปรับตัวกับระบบนักเรียนใหม่ให้ได้ก็ทำให้ความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนเตรียมทหารได้พัฒนาขึ้นจากการที่ต้องปรับตัวต่อสภาพการณ์เพื่อให้ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข หรือแม้แต่ว่าระบบนักเรียนบังคับบัญชา ที่นักเรียนเตรียมทหารจะต้องเป็นผู้นำของนักเรียนเตรียมทหารและต้องเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนเตรียมทหารรุ่นน้อง ก็ทำให้นักเรียนเตรียมทหารได้พัฒนาความเข้มแข็งอดทนจากการปรับตัวในสภาพการณ์ของระบบนักเรียนบังคับบัญชา นอกจากนี้แล้ว การมอบหมายตำแหน่งหน้าที่ในฐานะนักเรียนบังคับบัญชาให้แก่ นักเรียนเตรียมทหารทำให้นักเรียนเตรียมทหารได้พัฒนาความเข้มแข็งอดทนให้มีเพิ่มมากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ฐนัส มานวงศ์ (2551) ที่พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าตอนหรือนักเรียนบังคับบัญชาจะพยายามประคองตัวไม่แสดงอาการเหนื่อยล้าที่เกิดจาก

การฝึกระเบียบวินัยและการออกกำลังกาย เมื่ออยู่ในชั้นเรียน เนื่องจากมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายสูงกว่านักเรียนนายร้อยคนอื่น รวมทั้งผลการวิจัยก็ยังคงสอดคล้องกับ Johnsen, Eid, Pallesen, Bartone และ Nissestad (2009). ที่พบว่า ความเข้มแข็งอดทนมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้แล้ว การที่โรงเรียนเตรียมทหารมีระบบนักเรียนบังคับบัญชา มีการมอบหมายให้นักเรียนเตรียมทหารได้ปกครองควบคุมดูแลนักเรียนเตรียมทหารด้วยตนเอง ก็เป็นการเสริมสร้างพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพความเข้มแข็งอดทน สอดคล้องตาม Maddi และ Kobasa (1991 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่า การควบคุมสถานการณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความเข้มแข็งอดทนพัฒนาจากการสนับสนุนให้บุคคลรับผิดชอบต่อตัวเอง กิจกรรมที่กำหนดให้ทำ มีความยากง่ายในระดับปานกลาง การเรียนรู้ที่จะทำงานให้สำเร็จ บุคคลจะต้องใช้ความสามารถในการจัดการด้วยตนเอง บางครั้งอาจต้องอาศัยความสนับสนุนช่วยเหลือบ้าง เมื่องานสำเร็จ บุคคลจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองที่สามารถจัดการหรือควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้

3. สิ่งซึ่งออกมาจากการใช้ชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร

จากผลการวิจัย พบว่า การใช้ชีวิตในฐานะนักเรียนเตรียมทหารที่ต้องฝ่าฟันกับความยากลำบาก นับตั้งแต่วันแรกที่ได้เข้ามาเป็นนักเรียนเตรียมทหารหรือนับแต่วันที่ได้เข้ามาศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ชีวิตที่ได้ผ่านประสบการณ์มากมายหลากหลายในสถาบันนี้ ก่อให้เกิดมีสิ่งซึ่งออกมาขึ้นในชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร โดยนักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชาได้ให้ความหมายของสิ่งซึ่งออกมาจากการใช้ชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร อันประกอบด้วย ความเข้มแข็งทางกาย อดทนอดกลั้น การมีบุคลิกภาพที่ดี ความเป็นผู้นำ การมีอุดมการณ์ การมีมิตรภาพ และการตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว การงอกงามจากการใช้ชีวิตนักเรียนเตรียมทหารนี้ ล้วนเกิดจากประสบการณ์ในการเผชิญเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ในโรงเรียนเตรียมทหารที่ทำให้ให้นักเรียนเตรียมทหารต้องปรับตัวเพื่อให้ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข ประกอบการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารจากชีวิตพลเรือนมาสู่ชีวิตของนักเรียนทหาร ซึ่งสอดคล้องกับ Kobasa และ Maddi (1977 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอตามวิถีชีวิตของแต่ละบุคคล และการพัฒนาเกิดขึ้นจากประสบการณ์ในการเผชิญกับเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ที่ทำให้บุคคลต้องมีการปรับตัวตามวิธีการต่างๆ เพื่อให้ตนเองดำเนินชีวิตอย่างเป็นปกติสุข อีกทั้งการพัฒนาเกิดขึ้นได้จากการเปลี่ยนแปลงในชีวิตทำให้บุคคลมีการเจริญเติบโตตามวัยตามธรรมชาติ

จากผลการวิจัยพบว่า ความอดทนอดกลั้น เป็นประเด็นหนึ่งที่เป็นสิ่งซึ่งออกมาขึ้นจากการใช้ชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งความอดทนอดกลั้นนี้เกิดขึ้นจากการยอมรับกับความยากลำบากที่

นักเรียนเตรียมทหารต้องเผชิญ การเผชิญความยากลำบากของนักเรียนเตรียมทหารเป็นเสมือนสิ่ง ที่ฝึกให้นักเรียนเตรียมทหารเรียนรู้ที่จะเผชิญกับความกดดัน การเผชิญกับสภาพการณ์ที่ ยากลำบากทำให้ความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนเตรียมทหารพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับ Kobasa (1982 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่า บุคคลที่สามารถมองเห็นคุณค่า ความสำคัญ ในสิ่งที่ตนเองสนใจ และตัดสินใจลงมือกระทำกิจกรรมที่ปฏิบัติได้จริงตามเป้าหมายของชีวิต เห็น ความสำคัญของการลงมือกระทำด้วยตนเอง ความสามารถนี้ ทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะผูกมัด ตนเองกับสถานการณ์ในชีวิต ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือในสถาบันทางสังคม ส่งผลให้บุคคล เลือกลงมือทำกิจกรรมที่เขาต้องรับผิดชอบด้วยความเต็มใจและทุ่มเท มีความตั้งใจจริงในการ กระทำ รู้สึกว่าตนมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของงานที่ได้รับตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งจะ กระทำกิจกรรมนั้น อย่างสุดกำลัง แม้ว่าสถานการณ์นั้นจะมีความยุ่งยาก มีความอดทนอดกลั้น ไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรค มุ่งมั่นในบทบาทของตนเองต่อสังคม พยายามเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างมีความสุข และสามารถนำแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการ แก้ปัญหา ความมุ่งมั่น ผูกมัดตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากภายใน หรือจากการ ชักนำของผู้อื่นจะช่วยปกป้องบุคคลจากความเจ็บป่วยอันเนื่องจากผลของความเครียดได้ ทำให้ ผ่อนคลาย และถ้าเหตุการณ์หรือสถานการณ์นั้นอาจมีอันตราย การผูกมัดตนเองก็จะช่วยเป็น ตัวกันชนหรือเกราะป้องกัน บุคคลจะรู้ว่าตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องและรู้ว่าทำไมตนเองจึงเลือกเข้า เกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ด้วยความรู้สึกผูกพันที่แตกต่างกัน บุคคลจะสร้างเป้าหมายและให้ลำดับ ความสำคัญที่แตกต่างกัน บุคคลมีความสามารถในการตัดสินใจว่าจะทำเพื่อเป้าหมายใดและควร ยึดถือคุณค่าข้อใด ความเข้าใจตนเองเช่นนี้เป็นโครงสร้างภายในตัวบุคคลที่แข็งแกร่ง บุคคลที่มี การผูกมัดตนเองจะมีทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหาและมีทักษะในการสร้าง สัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้ดี อันเป็นพื้นฐานของความสำเร็จในการทำกิจกรรมต่างๆ

จากผลการวิจัยพบว่า การมีบุคลิกภาพที่ดี เป็นประเด็นที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูล การ เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพแตกต่างไปจากเดิมก่อนที่จะเข้ามาเป็นนักเรียนเตรียมทหาร เช่น การยืน หรือเดินที่หลังตรงอกผายไหล่ผึ่ง ทั้งบุคลกรอบข้างและตัวนักเรียนเตรียมทหารต่างก็ยอมรับว่า บุคลิกภาพที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นบุคลิกภาพที่สง่างาม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพนี้ เป็นส่วน หนึ่งของการมีลักษณะทางทหารที่ดี ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ รุณิส มานุงศ์ (2551) ที่พบว่า นักเรียนนายร้อยมีการรับรู้และเรียนรู้การปรับบุคลิกภาพของตนเองจากพลเรือนสู่การเป็นนักเรียน ทหาร จากการปรับบุคลิกภาพเบื้องต้นตั้งแต่เข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร และมีการรับรู้ วัฒนธรรมการเป็นทหารอาชีพเมื่อเข้าสู่การเป็นนักเรียนนายร้อย

จากผลการวิจัย พบว่า การมีมิตรภาพ กองงามขึ้นจากการใช้ชีวิตร่วมกันในโรงเรียนเตรียม ทหาร การใช้ชีวิตในโรงเรียนเตรียมทหารนั้น นักเรียนเตรียมทหารต้องผ่านสุขผ่านทุกข์ร่วมกัน ทำ

ให้เกิดความรู้สึกผูกพันอย่างแนบแน่นระหว่างเพื่อนร่วมรุ่น ที่ได้ร่วมกันฝ่าฟันความยากลำบาก จนเรียกได้ว่าเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุข เกิดความรู้สึกว่ามีเพื่อนที่สนิท จริงใจ ก่อเป็นมิตรภาพความรักระหว่างพวกพ้อง สอดคล้องกับ Bartone และ Johnsen, Eid, Brun และ Laberg (2002) ที่พบว่า องค์ประกอบของบุคลิกภาพเข้มแข็งอดทนมีส่วนช่วยในการเพิ่มความแนบแน่นในทีมของนักเรียนทหาร หลังจากผ่านประสบการณ์การฝึกมาด้วยกัน

จากผลการวิจัยยังพบอีกว่า ความตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัวของนักเรียนเตรียมทหาร จากการที่นักเรียนเรียนทหารต้องห่างไกลจากครอบครัวที่เคยอยู่ด้วยกันเป็นประจำ และไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัว เมื่อได้มาพบความยากลำบากในโรงเรียนเตรียมทหาร นักเรียนเตรียมทหารจึงได้ตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว ตระหนักว่าครอบครัวมีความสำคัญต่อตน ความตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว นักเรียนเตรียมทหารแสดงออกผ่านความรู้สึกถึงการเป็นลูกที่ดี แสดงออกผ่านความรู้สึกรักพ่อแม่ ความกตัญญู ความต้องการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ รวมถึงแสดงออกผ่านการแบ่งเบาภาระหน้าที่ครอบครัวด้วย สอดคล้องกับ สิทธิกาญจน์ สง่า (2551) ที่พบว่า สมาชิกกลุ่มจิตวิทยาพัฒนาตนและการปรึกษาเชิงพุทธต่อความเข้มแข็งอดทน ตระหนักสำนึก กตัญญู เห็นคุณค่าความรัก ความห่วงใย ความปรารถนาดี ตลอดจนการช่วยเหลือเกื้อกูล เสียสละของพ่อแม่อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้แล้ว การตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัวของนักเรียนเตรียมทหาร ทำให้นักเรียนเตรียมทหารเกิดความรู้สึกต้องการตอบแทนบุญคุณ รวมถึงแสดงออกผ่านการแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ซึ่งสอดคล้องกับ Kobasa (1982 อ้างถึงใน สิทธิกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่าบุคคลที่สามารถมองเห็นคุณค่า ความสำคัญในสิ่งที่ตนสนใจและตัดสินใจลงมือกระทำกิจกรรมตามเป้าหมายของชีวิต ความสามารถนี้ทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะผูกมัดตนเองกับสถานการณ์ในชีวิต ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือในสถาบันทางสังคม ส่งผลให้บุคคลเลือกลงมือทำกิจกรรมที่เขาต้องรับผิดชอบด้วยความเต็มใจและทุ่มเท มีความตั้งใจจริงในการกระทำ รู้สึกว่าตนมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของงานที่ได้รับตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งจะกระทำกิจกรรมนั้น อย่างสุดกำลัง แม้ว่าสถานการณ์นั้นจะมีความยุ่งยาก

4. สิ่ง que ช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบาก

การฝ่าฟันความยากลำบากในโรงเรียนเตรียมทหาร จากผลการวิจัยพบว่า มีสิ่งที่ช่วยผลักดันในการฝ่าฟันความยากลำบาก ทั้งที่เป็นสิ่งช่วยผลักดันที่อยู่ภายในตัว และมาจากแหล่งสนับสนุนภายนอก คือ การมีครอบครัวเป็นกำลังใจ และมีเพื่อนร่วมฝ่าฟัน

สิ่งช่วยผลักดันที่อยู่ภายในตัว ซึ่งประกอบด้วย การยอมรับความจริง การมองโลกในแง่ดี ใจสู้ ความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายที่มี และความเข้าใจในบทบาททหารตำรวจ ทั้งหมดนี้ เป็นสิ่งผลักดันให้นักเรียนเตรียมทหารผ่านความยากลำบากไปได้ เมื่อต้องเผชิญกับความยากลำบากใน

ชีวิต เป็นเสมือนสิ่งต้านทานความเครียดไม่ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนเตรียมทหารและผลักดันให้นักเรียนเตรียมทหารผ่านความยากลำบากที่เผชิญอยู่ไปได้ สิ่งผลักดันที่อยู่ภายในตัวของนักเรียนเตรียมทหารนี้ สอดคล้องกับ Kobasa (1982 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่อธิบายที่อธิบายกลุ่มลักษณะส่วนบุคคลที่ทำหน้าที่เสมือนตัวต้านทานความเครียด เมื่อบุคคลต้องประสบกับภาวะเครียดในชีวิต ที่เรียกว่า ความเข้มแข็งอดทน อันประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ การผูกมัดตนเอง ความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ และความท้าทาย

จากผลการวิจัยพบว่า การมองโลกแง่ดี ช่วยให้นักเรียนเตรียมทหารมองความยากลำบากที่เกิดขึ้นในเชิงบวก ไม่มองว่าความยากลำบากที่เกิดขึ้นเป็นการคุกคาม ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Florian, Mikulincer และ Taubman (1995) ที่พบว่า ทหารใหม่ที่มีความเข้มแข็งอดทนจะไม่ประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในลักษณะคุกคาม

เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้แล้ว เป็นสิ่งผลักดันให้ต้องทุ่มเท กำลังกาย กำลังใจ ฝ่าฟันความยากลำบาก เพื่อไปให้ถึง ให้บรรลุเป้าหมายที่เป็นเสมือนดั่งเส้นชัย สอดคล้องกับ Kobasa (1982 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ สง่า, 2551) ที่กล่าวว่า บุคคลที่สามารถมองเห็นคุณค่า ความสำคัญในสิ่งที่ตนเองสนใจ และตัดสินใจลงมือกระทำกิจกรรมที่ปฏิบัติได้จริงตามเป้าหมายของชีวิต เห็นความสำคัญของการลงมือกระทำด้วยตนเอง ความสามารถนี้ ทำให้นักบุคคลมีแนวโน้มที่จะผูกมัดตนเองกับสถานการณ์ในชีวิต ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือในสถาบันทางสังคม ส่งผลให้บุคคลเลือกลงมือทำกิจกรรมที่เขาต้องรับผิดชอบด้วยความเต็มใจและทุ่มเท มีความตั้งใจจริงในการกระทำ รู้สึกว่าตนมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของงานที่ได้รับตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งจะกระทำกิจกรรมนั้น อย่างสุดกำลัง แม้ว่าสถานการณ์นั้นจะมีความยุ่งยาก มีความอดทนอดกลั้นไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรค มุ่งมั่นในบทบาทของตนเองต่อสังคม นอกจากนี้ผลการวิจัย พบอีกว่า ความมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ได้ มีประเด็นย่อย คือ ไม่ยอมให้ตัวเองและครอบครัวต้องเสียหายจากความท้อถอยหรือไปไม่ถึงเป้าหมายหรือจากการลาออก ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ รูนัส มานูวงศ์ (2551) ที่พบว่า ความคาดหวังของครอบครัวมีส่วนทำให้นักเรียนนายร้อยที่เข้ามาสู่ระบบต้องอดทนและพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับระบบการเปลี่ยนแปลง ผลการศึกษาของ รูนัส มานูวงศ์ (2551) พบอีกว่า การออกจากระบบหรือการลาออกนั้น ย่อมเกิดความอับอายต่อเครือญาติและตนเอง การลาออกอาจมีผลสะท้อนจากบุคคลรอบข้างโดยเฉพาะเพื่อนในสถาบันการศึกษาเดิม ที่ส่วนใหญ่มองว่า ผู้ที่สอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารได้เป็นผู้มีความสามารถสูง การที่ผ่านการสอบคัดเลือกมาแล้ว แต่ไม่สามารถเรียนต่อได้หรือต้องลาออกนั้น มองได้ว่าไม่มีความสามารถและความรู้ที่เพียงพอ ซึ่งเมื่อเทียบกับผลการเรียนที่ผ่านมาในชั้นมัธยมศึกษา กลับเป็นผู้ที่มีผลการเรียนที่สูงกว่ากลุ่มเพื่อนด้วยกัน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า การที่นักเรียนเตรียมทหารมีความเข้าใจในบทบาทของทหารตำรวจ ว่าทหารตำรวจมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความยากลำบาก และการที่นักเรียนเตรียมทหารมองเห็นไปอีกว่าในวันหนึ่งข้างหน้า นักเรียนเตรียมทหารต้องไปทำหน้าที่ทหารตำรวจ ต้องพบกับสถานการณ์จริง ที่ยากลำบากมากกว่าในโรงเรียนเตรียมทหาร นักเรียนเตรียมทหารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องอดทนกับความยากลำบากนี้ให้ได้ เพื่อเตรียมพร้อมไว้เป็นภูมิคุ้มกันในอนาคตกับการที่ต้องพบกับความยากลำบากที่หนักกว่านี้ จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเตรียมทหารมองเห็นคุณค่าและเห็นความหมายในสิ่งตนได้รับจากการฝึกของโรงเรียนเตรียมทหาร จึงตัดสินใจที่จะอดทนกับการฝึกที่ยากลำบาก สอดคล้องกับ Kobasa (1982 อ้างถึงใน สิริกาญจน์สง่า, 2551) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มองเห็นคุณค่า ความสำคัญในสิ่งที่ตนเองสนใจ และตัดสินใจลงมือกระทำกิจกรรมที่ปฏิบัติได้จริงตามเป้าหมายของชีวิต เห็นความสำคัญของการลงมือกระทำด้วยตนเอง ความสามารถนี้ทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะผูกมัดตนเองกับสถานการณ์ในชีวิต ส่งผลให้บุคคลเลือกลงมือทำกิจกรรมที่เขาต้องรับผิดชอบด้วยความเต็มใจและทุ่มเท มีความตั้งใจจริงในการกระทำ รู้สึกว่าตนมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของงานที่ได้รับตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งจะกระทำกิจกรรมนั้น อย่างสุดกำลัง แม้ว่าสถานการณ์นั้นจะมีความยุ่งยาก มีความอดทนอดกลั้น ไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรค

สำหรับแหล่งสนับสนุนภายนอก จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา มีแหล่งสนับสนุนภายนอกที่ช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบากไปได้ ประกอบด้วย การสนับสนุนจากครอบครัวและการมีเพื่อนร่วมฝ่าฟัน แหล่งสนับสนุนภายนอกทั้งสองแหล่งนี้ เป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคม ที่ช่วยผลักดันนักเรียนเตรียมทหารให้ฝ่าฟันความยากลำบาก แหล่งสนับสนุนภายนอกนี้สอดคล้องกับ ศศลักษณ์ ศิวะภิญโญยศ (2544) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลทั้งผลทางตรงและผลทางอ้อมต่อความเครียด มี 2 ปัจจัย คือ บุคลิกภาพที่เข้มแข็งและแรงสนับสนุนทางสังคม โดยแรงสนับสนุนทางสังคมมีผลทางตรงเชิงลบกับความเครียดและมีผลทางอ้อมในเชิงลบกับความเครียดผ่านการเผชิญความเครียด นอกจากนี้แล้ว การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากแหล่งสนับสนุนภายนอกของนักเรียนเตรียมทหารที่ช่วยผลักดันนักเรียนเตรียมทหารให้ฝ่าฟันความยากลำบากก็สอดคล้องกับ Byers (1993) ที่พบว่า ความเข้มแข็งอดทน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม

จากผลการวิจัย พบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวเป็นแหล่งสนับสนุนภายนอกที่ช่วยผลักดันนักเรียนเตรียมทหารให้ฝ่าฟันความยากลำบากไปได้ ครอบครัวเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่สำคัญ การที่นักเรียนเตรียมทหารรับรู้ว่ามีครอบครัวเป็นกำลังใจ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า การมีเพื่อนร่วมฝ่าฟัน เป็นแหล่งสนับสนุนภายนอกที่ช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบาก เพื่อนก็เป็นแหล่งสนับสนุนจากสังคมที่มีความหมายต่อนักเรียน

เตรียมทหาร สอดคล้องกับการศึกษาของ ศศลักษณ์ ศิวะภิญโญยศ (2544) ที่พบว่า บุคลิกภาพที่เข้มแข็งและแรงสนับสนุนทางสังคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นปัจจัยที่มีผลทั้งผลทางตรงและผลทางอ้อมต่อความเครียด

ข้อจำกัด

ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ คือ การที่ผู้วิจัยมีฐานะเป็นนายทหารและอาจารย์ของโรงเรียนเตรียมทหาร แม้ได้มีการระมัดระวังไม่ให้เกิดบทบาทดังกล่าวของตนเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินการวิจัย เช่น การที่ผู้วิจัยแนะนำคนให้ผู้ให้ข้อมูลทราบถึงบทบาทของในฐานะนักวิจัย การชี้แจงให้ผู้ให้ข้อมูลทราบถึงจรรยาบรรณของนักวิจัยที่ผู้วิจัยยึดถือ เช่น การรักษาความลับ แต่ผู้ให้ข้อมูลหลักก็ยังคงรับรู้ว่าคุณวิจัยมีสถานภาพเป็นนายทหารและเป็นอาจารย์ของโรงเรียนเตรียมทหาร ดังนั้น ด้วยบทบาทดังกล่าว อาจมีอิทธิพลต่อผู้ให้ข้อมูลในการให้ข้อมูลต่อผู้วิจัย แม้ว่าผู้วิจัยจะได้ระมัดระวังอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม

ข้อเสนอแนะสำหรับการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการทำงานสำหรับนักจิตวิทยาการปรึกษา และสำหรับโรงเรียนเตรียมทหาร ดังนี้

1. นักจิตวิทยาการปรึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำความเข้าใจลักษณะของกลุ่มผู้รับบริการปรึกษาที่เป็นนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อจัดบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับผู้รับบริการปรึกษากลุ่มนี้ ความเข้าใจพื้นฐานที่นักจิตวิทยาการปรึกษาควรทำความเข้าใจ คือ ความยากลำบากที่ต้องเผชิญ ที่มีทั้งความยากลำบากทางกายและทางจิตใจ ซึ่งมีอยู่ตลอดระยะเวลาการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร โดยความยากลำบากนี้จะมีระดับความเข้มมากในช่วงเวลาการเป็นนักเรียนใหม่ ดังนั้น นักจิตวิทยาการปรึกษาจึงจำเป็นต้องเข้าไปช่วยเหลือทางจิตใจแก่นักเรียนเตรียมทหารในช่วงเวลานักเรียนใหม่นี้ เพื่อให้นักเรียนเตรียมทหารสามารถผ่านความยากลำบากที่ต้องเผชิญไปได้ ด้วยการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนเตรียมทหารมีสิ่งที่จะช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบาก ทั้งที่เป็นสิ่งที่ช่วยผลักดันภายในตัว และแหล่งสนับสนุนภายนอก ความเข้าใจพื้นฐานนี้ นักจิตวิทยาการปรึกษาอาจนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เพื่อให้กลุ่มผู้รับบริการที่เป็นนักเรียนเตรียมทหารได้เกิดความมั่งคั่งในสิ่งที่ช่วยผลักดันให้ฝ่าฟันความยากลำบาก โดยเฉพาะสิ่งที่ช่วยผลักดันภายในตัว ด้วยการจัดบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาหรือกลุ่มพัฒนาตนในโปรแกรมต่างๆ
2. การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยสำหรับโรงเรียนเตรียมทหาร สามารถนำไปประยุกต์ใช้โดยอาศัยแหล่งสนับสนุนจากภายนอก เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว ด้วยการจัดโครงการให้

ครอบครัวของนักเรียนเตรียมทหาร ได้เขียนข้อความให้กำลังใจส่งถึงนักเรียนเตรียมทหารในห้วงเวลานักเรียนใหม่นี้ เป็นต้น นอกจากนี้ประยุกต์ใช้ผลการวิจัยนี้ ในการจัดบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยา หรือกลุ่มพัฒนาตนในโปรแกรมต่างๆ เช่น กลุ่มจิตวิทยาพัฒนาตนโปรแกรมเพื่อนร่วมฝ่าฟัน โดยการจัดกลุ่มนักเรียนเตรียมทหารใหม่ที่อยู่ในทีมหรือกองร้อยเดียวกัน มาเข้ากลุ่มพัฒนาตนและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา โดยผู้นำกลุ่มจะอาศัยความเข้าใจในประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของนักเรียนเตรียมทหาร ในการเอื้อให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดความองงามทางจิตใจขึ้น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคตดังนี้

1. ควรทำการศึกษาโดยนักวิจัยที่มีฐานะเป็นคนนอกและไม่มียศตำแหน่งทางทหารตำรวจ เพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนเตรียมทหาร

2. ควรทำการศึกษาในนักเรียนเตรียมทหารกลุ่มอื่นๆ นอกจากกลุ่มนักเรียนบังคับบัญชาด้วย เช่น นักเรียนเตรียมทหารกลุ่มทั่วไปที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา กลุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่เป็นหัวหน้าตอน กลุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมหรือมีลักษณะทหารดีเยี่ยม กลุ่มนักเรียนใหม่

3. ควรมีการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนของนักเรียนทหารตำรวจ ในกลุ่มที่มีความเกี่ยวเนื่องกันหรือมีความหลากหลาย เช่น ในกลุ่มของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ นักเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นต้น หรืออาจทำการศึกษาในกลุ่มของนักเรียนทหารในอีกประเภทหนึ่ง เช่น ศึกษาในกลุ่มนักเรียนนายสิบทหารบก นักเรียนจำทหารเรือ นักเรียนจำอากาศ นักเรียนนายสิบตำรวจ เป็นต้น หรืออาจรวมไปถึง การศึกษาในทหารตำรวจที่เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรทางทหารตำรวจทั้งที่เป็นหลักสูตรตามแนวทางรับราชการหรือในหลักสูตรพิเศษ เช่น หลักสูตรนักทำลายใต้น้ำ (SEAL) หลักสูตรจู่โจม หลักสูตรคอมมานโด เป็นต้น ก็จะช่วยให้เข้าใจประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนของทหารตำรวจ ผู้ต้องเข้ารับการศึกษาหลักสูตรทหารในภาพรวมให้เห็นชัดสนับสนุนการทำงานของนักจิตวิทยา การปรึกษาในการช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้รับบริการปรึกษากลุ่มทหารตำรวจ